

Hvordan gør man? - Kroatien

INDHOLDSFORTEGNELSE

- 1 Er det nødvendigt at gå til en domstol, eller er der en anden mulighed?
- 2 Er der en frist for, hvornår sagen skal anlægges?
- 3 Er det en domstol i denne medlemsstat, som jeg skal gå til?
- 4 Hvilken domstol i denne medlemsstat skal jeg i givet fald gå til i betragtning af, hvor jeg bor, hvor modparten bor, eller andre forhold, der kan have betydning for, hvor sagen skal anlægges?
- 5 Hvilken type domstol skal jeg gå til i denne medlemsstat i betragtning af sagens art og det beløb, det drejer sig om?
- 6 Kan jeg selv gå til en domstol, eller skal jeg gå via en mellemmand, f.eks. en advokat?
- 7 Hvem skal jeg helt konkret henvende mig til for at anlægge en sag? Skal jeg henvende mig direkte til domstolen, til det lokale dommerkontor eller til en anden myndighed?
- 8 På hvilket sprog skal jeg indgive stævning? Kan jeg gøre det mundtligt, eller skal det gøres skriftligt? Kan jeg gøre det pr. fax eller e-mail?
- 9 Findes der særlige blanketter, som skal bruges, når man vil anlægge sag? Hvis ikke, hvordan gøres det så? Hvilke oplysninger skal gives?
- 10 Skal der betales retsafgifter? Hvornår skal de i givet fald betales? Skal advokaten betales med det samme ved stævningens indgivelse?
- 11 Kan jeg få retshjælp?
- 12 Hvornår betragtes min sag som anlagt? Modtager jeg en bekræftelse fra myndighederne om, hvorvidt min sag er korrekt anlagt?
- 13 Modtager jeg udførlige oplysninger om sagens videre forløb (f.eks. om, hvornår jeg skal møde i retten)?

1 Er det nødvendigt at gå til en domstol, eller er der en anden mulighed?

Parterne kan bilægge en tvist i retten, men der findes også udenretslige tvistbilæggelsesmetoder. I Kroatien omfatter sådanne metoder voldgift, mægling og retssager i bredere forstand, som har til formål at opnå et retsforlig.

Mægling i tvister, der udspringer af civile, kommercielle, arbejdsrelaterede og andre tvister vedrørende de rettigheder, som parterne frit kan udøve, er omhandlet i loven om mægling (*Zakon o mirenju*) (*Narodne Novine* (NN, Kroatiens lovtidende), nr. 18 /11). Mægling er, uanset den anvendte betegnelse (*mirenje*, *medijacija*, *posredovanje* eller *koncilijacija*), enhver procedure, hvor parterne søger at løse deres tvist ved at nå frem til en gensidig aftale, som er i overensstemmelse med deres behov og interesser, med hjælp fra en neutral tredjemand – en eller flere mæglere (*posrednik*, *medijator* eller *koncilijator*), som hjælper parterne med at indgå et forlig, uden at denne har beføjelse til at pålægge dem en bindende løsning. Mægling gennemføres på en måde, der aftales mellem parterne. Proceduren er valgfri og er kendetegnet ved parternes autonomi i løbet af proceduren. Den er frivillig, mindelig, uformel og fortrolig, og parterne står lige under proceduren.

Voldgift (*arbitraža* eller *izbrano suđenje*) er på den anden side en retssag, der føres i en voldgiftsret, uanset om den gennemføres af en juridisk person eller det organ af juridiske personer, som organiserer og varetager voldgiftsretternes arbejde. Voldgift er en

frivillig, hurtig, effektiv og ikke-offentlig mulighed for at løse tvister, hvor parterne selv vælger, hvem der skal fungere som dommer, hvis en tvist opstår, voldgiftsstedet, den gældende materielle og processuelle ret og voldgiftsprocedurens sprog, og voldgiftsrettens afgørelse vedrørende sagens omstændigheder har samme virkning som en endelig retsafgørelse.

I henhold til den civile retsplejelov (*Zakon o parničnom postupku*) (*Narodne Novine* (NN, Kroatiens lovtidende), nr. 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 og 89/14, herefter: ZPP) kan retten til enhver tid under en civil sag foreslå parterne, at de bilægger deres tvist ved hjælp af en mæglingsprocedure, enten i tilknytning til retten eller udenretsligt. Under det indledende retsmøde kan retten desuden foreslå, at parterne bilægger tvisten via en mæglingsprocedure, dvs. advarer parterne om muligheden for et retsforlig.

I visse sager (søgsmål mod Republikken Kroatien) skal den person, som har til hensigt at anlægge en sådan sag, inden stævningen indgives, henvende sig til det af statsadvokatens kontorer, som har stedlig og materiel kompetence til at møde for den ret, hvor sagen mod Kroatien anlægges, og anmode om en mindelig afgørelse af tvisten, medmindre der er tale om en sag, hvor der er fastsat en specifik frist for indgivelse af et søgsmål. Anmodningen om en mindelig afgørelse af en tvist skal indeholde alle de oplysninger, der kræves i et almindeligt søgsmål.

2 Er der en frist for, hvornår sagen skal anlægges?

Fristen for at anlægge en retssag varierer afhængigt af sagens art og retlige karakter. For retsbeskyttelse af arbejdstagernes rettigheder er der f.eks. en frist på femten dage, inden for hvilken arbejdstageren skal anlægge en sag ved den kompetente ret for at opnå genindsættelse i den krænkede rettighed, efter at vedkommende har indgivet en anmodning om beskyttelse af de pågældende rettigheder til sin arbejdsgiver, medmindre der er tale om et erstatningskrav eller et andet pengekrav, der udspringer af ansættelsesforhold.

3 Er det en domstol i denne medlemsstat, som jeg skal gå til?

Ja. I Kroatien træffer domstolene i civile sager afgørelser inden for grænserne af deres materielle kompetence, som er fastsat i loven, og de almindelige og særlige domstole samt højesteret udøver judiciel myndighed.

De almindelige domstole er byretter og distriktsdomstole. De særlige domstole er handelsretter (*trgovački sudovi*), forvaltningsdomstole (*upravni sudovi*), retter for mindre forseelser (*prekršajni sudovi*), Kroatiens øverste forvaltningsdomstol (*Visoki upravni sud Republike Hrvatske*) og Kroatiens højere ret for mindre forseelser *Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske*.

Kroatiens højesteret (*Vrhovni sud Republike Hrvatske*) er den øverste retsinstans i Kroatien.

Der kan ved lov oprettes andre almindelige domstole eller særlige domstole med kompetence til at påkende et særligt teknisk eller juridisk område.

4 Hvilken domstol i denne medlemsstat skal jeg i givet fald gå til i betragtning af, hvor jeg bor, hvor modparten bor, eller andre forhold, der kan have betydning for, hvor sagen skal anlægges?

Ifølge lovgivningen er den kompetente domstol den ret, som har almindelig stedlig kompetence på det sted, hvor sagsøgte har sin sædvanlige bopæl. Hvis sagsøgte ikke har sin sædvanlige bopæl i Kroatien, er den stedligt kompetente domstol den ret, som har kompetence på det sted, hvor sagsøgte har sin midlertidige bopæl.

Hvis sagsøgte ud over sin sædvanlige bopæl også har en midlertidig bopæl et andet sted, og det af sagens omstændigheder fremgår, at han/hun vil opholde sig der i en længere periode, har domstolen på det sted, hvor sagsøgte har midlertidig bopæl, almindelig stedlig kompetence.

Ved retssager, hvor den sagsøgte er en kroatisk statsborger med permanent bopæl i udlandet, hvor han/hun er udstationeret med henblik på at arbejde for en national myndighed eller juridisk enhed, ligger den generelle stedlige kompetence hos den ret, der har kompetence på vedkommendes sidst kendte bopæl i Kroatien.

I grænseoverskridende tvister har en kroatisk ret kompetence, hvis det udtrykkeligt er fastsat ved lov eller international traktat. Hvis loven eller den internationale traktat ikke udtrykkeligt bestemmer, at en kroatisk ret har kompetence til at påkende en bestemt type tvist, har en kroatisk ret kompetence i retssagen, hvis den udspringer af retsreglerne om kroatisk retters stedlige kompetence.

5 Hvilken type domstol skal jeg gå til i denne medlemsstat i betragtning af sagens art og det beløb, det drejer sig om?

Dette afhænger af sagens art og bestemmelserne i ZPP vedrørende spørgsmål om stedlig og materiel kompetence.

Værdien af sagens genstand er ikke et særskilt kriterium, som påvirker de kroatisk retters stedlige og materielle kompetence.

6 Kan jeg selv gå til en domstol, eller skal jeg gå via en mellemmand, f.eks. en advokat?

Ifølge de gældende processuelle regler, der er fastsat i ZPP, kan enhver part – fysisk eller juridisk person – frit vælge, om de vil repræsentere sig selv eller repræsenteres af en rettergangsfuldmægtig, sædvanligvis en advokat, i retten, medmindre andet er anført i ZPP.

Bestemmelserne i artikel 91 i ZPP indeholder imidlertid betydelige begrænsninger af parternes ret til selv at give møde i sagen: Hvis det omtvistede beløb i en formueretlig tvist overstiger 50 000 HRK, kan juridiske personer kun repræsenteres af personer, der har bestået den juridiske embedseksamen.

I henhold til artikel 91 i ZPP kan parterne desuden anmode om en fornyet prøvelse af sagen via en befuldmægtiget, dvs. en advokat, eller de kan undtagelsesvis fremsætte anmodningen selv, hvis de har bestået den juridiske embedseksamen, eller hvis anmodningen om fornyet prøvelse er fremsat på deres vegne af en person, som i henhold til ZPP eller en anden lov har beføjelse til at repræsentere vedkommende i denne henseende, selv om han eller hun ikke er advokat, men har bestået den juridiske embedseksamen.

7 Hvem skal jeg helt konkret henvende mig til for at anlægge en sag? Skal jeg henvende mig direkte til domstolen, til det lokale dommerkontor eller til en anden myndighed?

Civile sager indledes ved at indgive en stævning ved en kompetent domstol direkte til dommerkontoret, pr. post eller telegrafisk.

8 På hvilket sprog skal jeg indgive stævning? Kan jeg gøre det mundtligt, eller skal det gøres skriftligt? Kan jeg gøre det pr. fax eller e-mail?

Civile sager føres på kroatisk og med latinsk skrift, medmindre et andet sprog eller en anden skrift er blevet indført i de enkelte retter.

Sagens parter og andre deltagere indgiver deres stævninger, klager og andre indlæg til retten på kroatisk og med latinsk skrift.

En stævning kan indgives direkte til dommerkontoret, pr. post eller telegrafisk (*telegrafski*), selv om stævninger oftest indgives direkte til tinglysningkontoret eller pr. post.

I henhold til den civile retsplejelov kan visse dokumenter indgives elektronisk til handelsretter. Elektronisk indgivne dokumenter skal være underskrevet ved brug af avancerede elektroniske signaturer i overensstemmelse med særlige bestemmelser. Eftersom der endnu ikke er indført et fælles IT-system, anvendes disse bestemmelserne endnu ikke i praksis.

9 Findes der særlige blanketter, som skal bruges, når man vil anlægge sag? Hvis ikke, hvordan gøres det så? Hvilke oplysninger skal gives?

Blanketter bruges kun til europæiske småkravsprocedurer. Yderligere oplysninger om dette findes i brochuren "[Småkrav – Kroatien](#)".

I henhold til den civile retsplejelov skal begæringen indeholde følgende: en specifik påstand vedrørende sagens omstændigheder og subsidiære påstande, de omstændigheder, der ligger til grund for sagsøgerens påstand, dokumentation for disse påstande og andre oplysninger, som skal vedlægges hver indgivelse (artikel 106 i ZPP).

Alle indgivelser, herunder begæringer, skal indeholde følgende: rettens navn, parternes navn, stilling og permanent eller midlertidig bopæl, parternes eventuelle juridiske repræsentanter og agenter, sagsøgerens personlige ID-nummer, genstanden for tvisten og sagsøgerens underskrift.

Parten eller vedkommendes repræsentant skal underskrive nederst i indgivelsen.

Hvis indgivelsen indeholder en påstand, skal parten i indgivelsen angive de omstændigheder, vedkommende lægger til grund for sin påstand, og dokumentation herfor.

Retten behandler begæringen, selv om sagsøgeren ikke har anført retsgrundlaget for begæringen. Hvis sagsøgeren har anført retsgrundlaget, er retten ikke bundet af dette.

10 Skal der betales retsafgifter? Hvornår skal de i givet fald betales? Skal advokaten betales med det samme ved stævningens indgivelse?

Parterne skal betale retsafgifter som omhandlet i loven om retsafgifter (*Zakon o sudskim pristojbama*) (*Narodne Novine* (NN, Kroatiens lovtidende), nr. 74/95, 57/96, 137/02, 125/11, 112/12, 157/13, 110/15, herefter: ZSP).

De retsafgifter, der er fastsat i ZSP, gælder for personer, på hvis anmodning eller i hvis interesse bestemte sager gennemføres i henhold til loven.

Medmindre andet er fastsat i ZSP, betales der retsafgifter for:

- indgivelser (begæringer, klager, anmodninger om håndhævelse osv.) på tidspunktet for indgivelsen, og for indgivelser, der registreres, når registreringen er afsluttet
- svarskrifter: efter afslutningen af hver parts procedure i forhold til sagens udfald
- udskrifter af retsbogen: efter anmodning
- retsafgørelser: når parten eller dennes repræsentant modtager en kopi af afgørelsen
- arvebeviser: når de bliver endelige
- tvangsforligs-, konkurs- og afviklingsprocedurer: ved udstedelse af en afgørelse om den primære fordeling eller ved udstedelse af en godkendelse af et tvangsforlig
- andre sager: når der anmodes herom, eller når sagen er anlagt ved retten.

Det er sædvanligvis den part, der taber en sag som helhed, der dækker modpartens og dennes intervenients sagsomkostninger.

Omkostningerne til advokatbistand og advokatsalærer og godtgørelse af omkostninger er omhandlet i loven om juridisk bistand (*Zakon o odvetništvu*) (*Narodne Novine* (NN, Kroatiens lovtidende), nr. 9/94, 117/08 oversættelse, 50/09, 75/09 og 18/11, herefter ZO).

En advokat har ret til et salær for sin juridiske bistand og til godtgørelse af alle omkostninger, denne har haft i forbindelse med det udførte arbejde, efter de takster, der er fastsat af advokatsammenslutningen og godkendt af justitsministeren, og advokater udfærdiger en faktura til deres klient efter udførelsen af tjenesteydelsen. Hvis fuldmagten ophæves eller tilbagekaldes, skal advokaten udfærdige en faktura senest 30 dage efter datoen for ophævelsen eller tilbagekaldelsen af fuldmagten.

I ejendomsretlige sager kan advokater opkræve salær for deres arbejde for klienten svarende til sagens udfald, dvs. de retssager, de gennemfører på partens vegne, efter den officielle takst. En sådan aftale er kun gyldig, hvis den indgås skriftligt.

I ejendomsretlige sager kan parternes forhold til advokaten være omhandlet i en skriftlig aftale.

11 Kan jeg få retshjælp?

Hvis en part har brug for retshjælp, kan vedkommende henvende sig til en advokat, som i henhold til artikel 3 i ZO har beføjelse til at udøve alle former for retshjælp i Kroatien, herunder juridisk rådgivning, forberedelse af retssager, klager, søgsmål, anmodninger, begæringer, særlige klager og andre processkrifter, og til at repræsentere parter.

Parter kan desuden gøre brug af gratis retshjælp. I henhold til loven om gratis retshjælp (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) (*Narodne Novine* (NN, Kroatiens lovtidende), nr. 143/2013) kan der ydes gratis retshjælp til borgere, som ikke selv har midler til at betale for juridisk bistand, men som har behov for det. For at få tildelt gratis retshjælp skal den pågældende part derfor kontakte den kompetente offentlige myndighed i sit land og ansøge om gratis retshjælp.

12 Hvornår betragtes min sag som anlagt? Modtager jeg en bekræftelse fra myndighederne om, hvorvidt min sag er korrekt anlagt?

En civil sag er indledt, når en stævning er blevet indgivet og forkyndt for sagsøgte.

Når en stævning er blevet modtaget, forberedes retssagen.

Disse forberedelser omfatter bl.a. indledende undersøgelse af sagen, hvor retten kan, hvis stævningen er uforståelig, eller hvis den ikke indeholder alle nødvendige oplysninger, anmode sagsøgeren om at berigtige indgivelsen, dvs. ændre den i overensstemmelse med de anførte instrukser og returnere den med henblik på berigtigelse eller ændring.

13 Modtager jeg udførlige oplysninger om sagens videre forløb (f.eks. om, hvornår jeg skal møde i retten)?

Parterne og deres advokater og repræsentanter informeres om sagens forløb af dommerkontoret på grundlag af oplysningerne i registret og sagsakterne.

Oplysningerne er begrænset til data vedrørende procedurens fase og de dommere, retsformænd, rådsmedlemmer og justitssekretærer, der behandler sagen.

Disse oplysninger må ikke indeholde erklæringer om de enkelte retssagers korrekthed eller om sagens sandsynlige udfald.

Oplysninger kan gives pr. telefon, e-mail eller brev.

Parterne kan via internettet få adgang til oplysninger om sagens forløb og de dommere, retsformænd, rådsmedlemmer og justitssekretærer, der behandler sagen, hvis tjenesten, som giver offentlig adgang til retsoplysninger/e-Case (*Javni pristup osnovnim podacima o sudskim predmetima - usluga e-Predmet*), bruges i den pågældende sag.

Tidsfrister for fremmøde i retten og andre forholdsregler, som parterne eller retten har taget, er omhandlet i ZPP.

Yderligere oplysninger om tidsfrister og typerne af tidsfrister findes i informationspakken "[Proceduremæssige tidsfrister – Kroatien](#)".

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Sidste opdatering: 23/08/2018